

Espen Esther Pirelli Benestad. Foto: Ingrid Blessom

Jonas Klinge Bergland. Foto: Stand Up Norge

Camilla Stoltenberg. Foto: Folkehelseinstituttet/
Jimmy Linus

– Ikke mur deg inne i en hvit frakk-verden

Et knippe kjente leger forteller hva som gjorde mest inntrykk på dem i studietiden, hva de lærte som ikke var en del av pensum, og gir sine råd til ferske medisinstudenter.

Esben Esther Pirelli Benestad Allmennlege og professor Universitetet i Oslo, 1976

– Et av mine sterkeste minner er da professor Davanger plutselig stoppet helt opp under en forelesning. Han så rett ut i luften. Etter en stund utbrøt han: «Dere må unnskyldte, studenter, men jeg har et så rikt indre liv». Ellers elsket jeg å ha muntlig eksamen. Da fikk jeg mye publikum siden jeg fant på noen rare ting, som å ikke hilse på sensor fordi jeg nettopp hadde vasket hendene.

– Man kan lære mye av bøker, men mye mer av folk. Jeg startet en uteseksjon i Bærum og ble overlege på Blåkors før jeg var ferdig på studiet.

– En nabo fortalte meg en gang at han hadde fått papegøyesyke. Jeg sa at han burde gå til legen. Han kom tilbake og sa han hadde vært hos lege fire ganger og fått ulike medisiner, – «men jeg har fortsatt vondt i rumpa!» «I rumpa?» sa jeg. Det viste seg at han ikke hadde papegøyesyke. Han hadde en anal absess på størrelse med et hus. Det hadde jeg skjönt om jeg hadde spurt hva han mente da han kom til meg. Spør, selv om saken virker klar, «hva mener du med det»? Tro alltid på det pasienten sier, selv om det ikke passer diagnosemanualen din.

Jonas Klinge Bergland Stand up-komiker og allmennlege Universitetet i Oslo, 2009

– Mitt sterkeste minne er at vi satte opp revy i studietiden. Vi laget en skikkelig barnslig sketsj og prøvde å få med oss den tørreste foreleseren på den, og det fikk vi. Det var gøy å tenke ut ideer og få ting til.

– Verdien av å stole på folk når man har det ille, var noe av det jeg lærte som ikke stod i pensum. Jeg var faktisk veldig deprimert i midten av studiet, så jeg lærte å la andre studenter få hjelpe meg. Jeg lærte også å stole på egne kommunikasjonsevner. En lege skal helst bli likt av flest mulig. Da er det bedre å være oppriktig enn å skulle skru seg til noe man ikke er.

– Det var en jente på kullet over meg som var fantastisk pen. Vi hang litt sammen, men jeg var veldig usikker på om hun var interessert. I ettertid har det vist seg at jeg hadde hatt sjans bare jeg hadde prøvd, så rådet er: Gå for den peneste jenta med en gang.

Camilla Stoltenberg Direktør for Folkehelseinstituttet Universitetet i Oslo, 1987

– Jeg husker best det året jeg var 26 og hadde sommerjobb på en psykiatrisk avdeling. Der fikk vi inn en person i psykose. Det var mitt første møte med en helt annen måte å oppleve verden på. Han var på min egen alder og fikk diagnosen schizofreni. Det gjorde sterkt inntrykk på meg å se angsten og smerten han hadde.

– Jeg lærte veldig mye som ikke stod i pensum! Jeg lærte å engasjere meg i fagene og sette dem inn i en større sammenheng

– Vær spørrende! I løpet av studiet forsto jeg gradvis hvor lite vi vet. Da jeg studerte opererte man magesår med følger for livet. Vi lærte at årsaken til magesår var psykosomatisk. Kort tid etter var det klart at magesår skyldes en bakterie og kan helbredes med antibiotika. Det er viktig å være kritisk og opptatt av å skaffe seg ny kunnskap.

Wasim Zahid. Foto: Stiftelsen Rettferd for taperne, Rettferdspodden/Tor Bernhard Slaathaug

Gro Harlem Brundtland. Foto: The Elders

Trond Viggo Torgersen. Foto: Arbeiderpartiet

Wasim Zahid
Lege ved kardiologisk avdeling
på Rikshospitalet
Universitetet i Oslo, 2003

– Jeg gledet meg til å dra på universitetet hver dag. Forventningene mine om å lære noe nytt og interessant ble faktisk alltid innfridd.

– Å jobbe tett på mennesker, var en viktig lærdom. Jeg husker hvordan det var å oppleve andres tristhet og sorg. Lektorene viste oss så klart de mest interessante tilfellene – de mest alvorlig syke. Det var rart å møte en pasient, ha en vanlig samtale med vedkommende, men samtidig vite at pasienten sannsynligvis kom til å dø om bare noen uker.

– Når man ser at det ikke er mer man kan gjøre, er det viktig å ha en følelse av å ha gjort det man kunne. Mitt råd til ferske medisinstudenter er at selv om vi har stadig nye behandlingsmetoder, så kan alt likevel ikke kureres. For å kunne akseptere det er det viktig å ha noen å prate med. Bruk kollegaer! Ikke brenn inne med ting, fortell om usikkerheten din, – så kan det være at du ser annerledes på ting i etterkant.

Gro Harlem Brundtland
Tidligere statsminister, medlem
av The Elders
Universitetet i Oslo, 1963

– Mitt sterkeste minne er da jeg en morgen, i vår første kirurgiske termin, reiste meg i et auditorium på Ullevål og sa: Professor, jeg har kjent den tumoren! Vakthavende assistentlege holdt på å legge frem sin journal for en pasient som var innlagt for mistanke om brystkreft. Jeg hadde mottatt henne dagen før og under undersøkelsen kjente jeg svulsten, som var liten, og beskrev hvor den var. Men i sin fremleggelse av journalen sa assistentlegen bare at det ikke var noen tumor å kjenne, og foreslo henne utskrevet samme dag. Det var et vanskelig øyeblikk, men min samvittighet avgjorde saken. Professor Bruusgaard bad meg bli med ut og se på pasienten. Hun ble operert samme dag, svulsten viste seg å være en kreftsvulst.

– Jeg lærte av våre lærere, på godt og ondt. Av den arrogante assistentlegen, av hans professor, av alle andre vi møtte som mennesker og lærere.

– Vær observant og kritisk og vær selvstendig fra dag én er mitt råd. Delta også utenfor studiene, i noe du er engasjert i og der du føler du kan gjøre en innsats!

Trond-Viggo Torgersen
NRK-ansatt, foreleser i pasientkontakt
ved Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo, 1980

– Jeg strøk faktisk på første fysiologieksamen. Det gjorde meg så sint på professoren at jeg skulle vise at jeg kunne få det til. Det ble utgangspunktet for å lage Kroppen, noe som fikk mye mer å si for meg enn jeg den gang så for meg.

– Jeg jobbet med TV og radio hele tiden ved siden av studiene og lærte mye. Jeg laget BarneTV og Halv7 mens jeg studerte. Manus til Kroppen, både TV-serien og boka, skrev jeg rett før turnustjenesten. NRK følte som et lekested, det gjør det enda. Medisinstudiet er annerledes nå enn da jeg studerte. Leger sto veldig alene på min tid. Der jeg selv er inne som underviser ser jeg at det har kommet inn mer refleksjon.

– Mitt råd til ferske medisinstudenter er å ikke mure seg inne i en hvit frakk-verden. En lege må kjenne samfunnet, noe annet er pasient-uvennlig. Det er viktig å være med ulike folk. På mitt kull så jeg at det for noen ble en avstand da vi kom ut i turnus, mellom «oss» leger og «de», pasientene. Slike skiller er et hinder for å se at pasientene er oss alle.

Julie Kalveland
Julie.kalveland@legeforeningen.no
 Samfunnspolitisk avdeling